EESTI ADVOKATUUR
MAKSEJÕUETUSÕIGUSE KOMISJON

Eesti Advokatuuri juhatus

05.11.2026

E-post: *advokatuur@advokatuur.ee*

ARVAMUSE AVALDAMINE

Eesti Advokatuuri maksejõuetusõiguse komisjonile (edaspidi **komisjon**) on arvamuse avaldamiseks edastatud Justiits- ja Digiministeeriumi poolt 14.10.2026 koostatud haldusmenetluse seaduse (HMS) ja Vabariigi Valitsuse seaduse (VVS) muutmise seaduse eelnõu (edaspidi ka **eelnõu**) koos seletuskirjaga (edaspidi **seletuskiri**).

Komisjoni arusaama kohaselt ei ole ministeeriumi eesmärk eelnõuga sekkuda kohtutäituri seaduses (KTS) ja pankrotiseaduses (PankrS) sätestatud haldusjärelevalve eriregulatsiooni ega muuta nendes seadustes kujundatud pädevusjaotust ja kutsekandjate sõltumatuse tagatisi. Seda arusaama toetab seletuskirja leheküljel 8 väljendatud põhimõte, et valdkonnaseaduste (milleks komisjonile arusaadavalt on ka PankrS) erisused säilivad.

Komisjon on seisukohal, et PankrS § 70 nimetatud haldusjärelevalve pankrotihalduri tegevuse üle, mida teostab maksejõuetuse teenistus ja koja kutsekogu juhatus, samuti PankrS § 192[1] nimetatud haldusjärelevalve pankrotimenetluse seaduspärase läbiviimise ning pankrotimenetluse kulude otstarbekuse üle ei ole ega saa ka olla haldusjärelevalve HMS ja VVS tähenduses. Komisjon leiab, et pankrotihaldur ei ole haldusorgan, kuna pankrotihaldur ei täida avaliku halduse ülesandeid.

Lisaks toob komisjon esile, et pankrotimenetlus toimub kohtu- ja kohtuvälise menetlusena (PankrS § 3 lg 1) ja sellele kohaldatakse PankrS-is reguleerimata küsimustes tsiviilkohtumenetluse seadustikus sätestatut (PankrS § 3 lg 2). Tsiviilkohtumenetluses vaadatakse läbi tsiviilasju, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Tsiviilasi on eraõigussuhtest tulenev kohtuasi (TsMS § 1).

PankrS nimetatud haldusjärelevalve tulemustest informeeritakse vajadusel kohut (PankrS § 70 lg 4) või pöördutakse kohtu poole trahvi määramiseks, halduri vabastamiseks, haldurile tegutsemiskeelu määramiseks või halduri tasu vähendamiseks (PankrS § 70 lg 5 p 9). Tegemist on pankrotiavaldust läbi vaatava kohtuga ehk tsiviilkohtuga.

Täiendavalt on komisjon seisukohal, et pankrotihaldur ei muutu haldusorganiks ka siis, kui tema suhtes eespool kirjeldatud haldusjärelevalvet läbi viiakse.

Võttes arvesse eeltoodut, teeb komisjon ettepaneku täiendada VVS-i eelnõud ning lisada sellesse § 75⁴ lg 5 alapunkt 3), mille kohaselt VVS-is haldusjärelevalve kohta sätestatud ei kohaldata pankrotiseaduse alusel pankrotihaldurite tegevuse üle teostatavale haldusjärelevalvele.

Austusega,

/digitaalallkiri/

Andrias Palmits

komisjoni esimees
Eesti Advokatuuri maksejõuetusõiguse komisjon